

Српске народне епске песме се деле на песме дугог стиха ([бугарштице](#)) и на песме кратког стиха ([десетерачке](#)).

У оквиру српске народне епике, спада више циклуса:

- [Преткосовски циклус](#)
- [Косовски циклус](#)
- [Песме о Марку Краљевићу](#)
- [Покосовски циклус](#)
- [Хајдучке и ускочке песме](#)
- [Песме из муслиманске средине](#)
- [Песме о црногорским борбама](#)

Стефан Урош IV Душан (око [1308.](#) - [20. децембар 1355.](#)) је српски краљ (1331 – 1346) и цар (1346 – 1355) из династије [Немањића](#). Проширио је државу свога оца [Стефана Дечанског](#). Освајања на југу омогућила су му да се прогласи царем [Грка](#) и [Срба](#) 1346. У његово вријеме [православље](#) у [Србији](#) доживљава даљи развој у својој организацији. Српска [архиепископија](#) дигнута је у ранг патријаршије. Познат је по законику ([Душанов законик](#)) који је донешен [1346/1355.](#) [Краљ](#) и [цар](#) Душан савременик је босанског бана [Стјепана ИИ. Котроманића](#). Односи између Босне и Србије у њихово вријеме показују неколико сукоба. У средишту непријатељства је босанско стјецање [Хума 1326.](#), подручја које је раније било под влашћу вазала лозе Немањића. [Босанци](#) су извели један продор [1328.](#) који је завршио спаљивањем манастира св. Николе у Полимљу. Душан је покушавао војном силом да заузме Хум али није успио.

У преткосовски циклус епских народних песама спадају пре свега песме о Немањићима (Душану, Урошу, Сави) и Мрњавчевићима (Вукашину, Угљеши и Гојку). Иако се о њима зна доста као о историјским личностима народне песме доносе посебно народно виђење српских средњовековних великаша.

Песме које припадају овом циклусу су међу најстаријим уопште записаним епским песмама па је сродно томе и њихов број релативно мали. Најзначајније песме овога циклуса су: Женидба Душанова, Женидба краља Вукашина, Зидане Скадра, Урош и Мрњавчевићи и др.

У овим песмама доминантан је мотив појединаца хероја, “јунака” као што су Милош Војиновић, војвода Момчило, па и Марко Краљевић. Они су јунаци који су храбри у боју, мудри у миру. Лукави с лажљивцима, добри са праведницима, непомирљиви са тиранима а величанствени у победи и у поразу. Као што то традиција од њих тражи они су оличење чојства и јунаштва, за њих је њихова реч светиња и одржаће је по цену губитка живота. У њих је народ уградио све оно најбоље што је имао, морално и физички. Иако постоји много заједничкох црта у ликовима српских јунака сваки од њих је посебан и заслужује да се каже нешто о њему.

Милош Војиновић је у песми сестрић цара Душана а историја га зна као великаша на Душановом двору. Он је у песми представљен не као племић (иако је високог рода) већ као обични човек из народа, жобанин. Кроз низ ситуација он показује јунаштво и снагу али и хумор што ће остати карактеристика многих

будућих јунака епских песама. Као такав Милош Војиновић представља сина народних надања и жељену персонификацију српског народа. Храбар, јак и спреман на шалу у свакој па и најтежој ситуацији. Управо због тога Милош Војиновић постао и остао један од најомиљенијих јунака наших епских песама.

Војвода Момчило је такође осликан као врло позитивна личност. Иако се појављује у само једној познатој песми (Женидба краља Вукашина) војвода Момчило се због свог јунаштва сврстава у ред највећих српских јунака, као што су Марко Краљевић, Милош Обилић, Бановић Страхиња и други.